

بررسی موردی پشتوانه علوم انسانی آیات سوره انسان منقوش در ضریح

محمد هلال بن علی (علیه السلام)

کامران اویسی 1. مرتضی شفیع 2.

1عضو هیات علمی موسسه آموزش عالی آل طاها، دانشجوی دکتری، دانشگاه علوم و معارف قرآن

کریم، قم، ایران

2کارشناس مسئول قرآن و نماز و عترت ناحیه 4 آموزش و پرورش، قم، ایران

چکیده

یکی از راه هایی می تواند عدم گفتگو پذیری جریان تکفیر را نشان داد، بررسی تطبیقی آیات قرآن منقوش بر روی مزار بزرگان و ضریح های متبرک آنان است. در صورت اثبات ادعای شیعه بر حقانیت و فضیلت اهل بیت با استفاده از قرآن و روایات صحیح و دیدگاه های مشهور دانشمندان اسلامی، بهانه سد ذریعه شرک از آنان گرفته خواهد شد. از جمله قبور سلاله عصمت و طهارت، مزار محمد هلال بن علی (ع) است که ضریح وی با آیات ابتدایی سوره انسان مزین گردیده است؛ لذا با بررسی تطبیقی آیات گفته شده، می توان روزنه جدیدی بر دلایل تعظیم قبور بزرگان دینی باز گشود. اهل سنت و شیعه بر این مطلب اتفاق نظر دارند که آیات ابتدایی سوره انسان پس از انفاق علی، فاطمه و فضه (علیهم السلام) نازل شده است. گرچه برخی ادعا کرده اند که سوره نامبرده شده مکی است و حال آن که وجود اسیر در مکه برای مسلمانان ممکن نبوده است. اختلاف اساسی در جزئیات داستان انفاق است؛ برخی روایات، آن را پس از نذر اهل بیت و شفا یافتن حسنین و در سه شب متوالی می دانند که سند متصلی ندارند و در دلالت نیز ضعیف اند؛ آنچه علی بن ابراهیم در تفسیر بیان داشته و اشاره به نذر اهل بیت و روزه و انفاق در یک شب دارد، امری ممکن، دارای سندی موثق و صحیح بوده و به صورت مرسل نقل شده است.

واژگان کلیدی: اهل بیت، تفسیر تطبیقی، سوره انسان، ضریح، هلال بن علی.